

Jack van der Leden

'Niet de makkelijkste weg, maar wel een die bij ons past'

Interview met Marco Rouw (Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede)

Het Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede bestaat uit vier gebouwen en biedt, behalve aan de naamgevers, ook plaats aan een poppodium, Nationale Reisopera, Phion, Muziekschool Twente en ArtEZ Conservatorium. Marco Rouw, manager productie & techniek, introduceerde circa drie jaar geleden, samen met een collega uit het MT, zijn ambitie tot verduurzaming bij de directie. Dit beleidsdocument, waarin ze lieten zien hoe je als theater kunt verduurzamen en wat dit oplevert, vormde de start van een verduurzamingstraject. 'Als we dat niet hadden gedaan, dan zaten we nu met een afschuwelijk hoog energieverbruik.'

'Sinds ik als duiker met eigen ogen heb kunnen zien hoe extreem veel schade we de natuur toebrengen, ben ik doordrongen van de noodzaak om daar iets aan te veranderen.' Niet alleen als individu, ook als theater moet je je verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van het milieuvraagstuk, vindt hij. 'Zie het als een maatschappelijke plicht.' Met zijn enthousiasme wist Rouw behalve de directie ook collega's te inspireren. 'Als theater geven we om onze maatschappelijke uitstraling en vinden we dat het bij ons past om bij te dragen aan een schoner milieu. Er gebeurde ook voorheen al van alles op het vlak van duurzaamheid, maar versnipperd, zonder structuur en niet consequent.'

Indrukwekkende energiebesparing

Een beleidsmatige aanpak was nodig. Voor het ontwikkelen hiervan zocht de organisatie contact met de voorganger van het huidige Bureau8080, dat culturele instellingen begeleidt bij het concretiseren van duurzaamheidsdoelstellingen. Samen richtten ze zich op een aantal pijlers, zoals energie- en waterverbruik, en afval-

Zonnepanelen op het dak van het Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede.
Fotografie: Willem van Waldervee

Het Wilminktheater en Muziekcentrum Enschede.
Fotografie: Eric Brinkhorst

verwerking. 'Het energievraagstuk konden we heel makkelijk koppelen aan het vastgoedbedrijf van de gemeente, die tevens eigenaar is van de panden.' Vanuit de samenwerking kwamen er zonnepanelen op het dak. 'Het leverde ons een indrukwekkende energiebesparing op. Een tablet naast de hoofdingang laat bezoekers de energiewinst zien.'

Het vastgoedbedrijf is op grond van gemeentelijke regels gebonden aan forse energiedoelstellingen, legt Rouw uit. Een speciaal hiervoor in het leven geroepen team buigt zich over de realisatie daarvan. 'Ook het theater is in dat team vertegenwoordigd. De energiemaatregelen worden uiteindelijk genomen door de gemeente, soms maken we daar samen keuzes in. We moeten uiteraard onze corebusiness bewaken. Zo willen we bijvoorbeeld onze bezoekers comfort bieden. Dat betekent dat we de temperatuur in de zaal niet zomaar een graadje kunnen terugdraaien om het energiegebruik naar beneden te krijgen.'

Maar er was sprake van aanzienlijke energieverpilling. 'Zonder veel kosten en moeite slaagden we erin te besparen door bepaalde instellingen aan te passen.' Zo was er een zaal waar iemand zich bijna verbrandde aan een verwarmingsbuis. Hartje zomer! De thermostaat bleek gedurende de zomermaanden verkeerd ingesteld te zijn.

Greenteam

Eenvoudig was ook het vervangen van gloeilampen door led. Hiermee werd al driemaal zoveel energie bespaard als voorzien. Veel besparingen die goed zijn voor het milieu bleken makkelijk te realiseren, legt hij uit. 'We vroegen de loodgieter de kranen te inspecteren. Door ze op het sanitair tot driekwart terug te zetten, was er nog voldoende waterdruk maar nam het gebruik enorm af, voor zo goed als geen geld.' Nog een voorbeeld: vuilverwerking. Rouw en zijn team gingen niet alleen het afval scheiden, maar ook op zoek naar de juiste partners binnen de verwerkingsindustrie waar het afval adequaat wordt verwerkt. 'Op een manier die eer doet aan onze inspanningen.' Deze constructie brengt met zich mee dat er een boete moet worden betaald wanneer het vuil niet goed gescheiden is. 'Eigen schuld, denk ik dan maar.' Je moet alle medewerkers erbij betrekken, vertelt hij. 'Soms moet plastic afval worden gereinigd omdat het

meer dan 20 procent etensresten bevat. Daar moet je zin in hebben, dat vraagt echt om motivatie.' Die komt vanuit het speciaal opgerichte greenteam, medewerkers van de betrokkenen instellingen, die eindverantwoordelijk zijn voor dit onderdeel. 'We zetten actief in op draagvlak, vandaar ook de aandacht voor verduurzaming tijdens personeelsbijeenkomsten en in de nieuwsbrief.'

Corona heeft het traject vertraagd. 'We keerden vorig jaar in een noodmodus en hadden andere prioriteiten, maar inmiddels weten we min of meer hoe we moeten overleven en maken we een inhaalslag.' Gelukkig was het eind 2020 nog mogelijk om aansluiting op het warmtenet te realiseren, vertelt Rouw enthousiast. 'De twee grote gebouwen functioneren nu gasvrij.' Hij spreekt van een groot succes. 'Hier kunnen we mee scoren.'

Internationale certificering

Dat komt goed van pas op de weg naar certificering. Rouw: 'We zijn inmiddels zover dat we de stap durven zetten naar een BREEAM-certificering'. BREEAM, Building Research Establishment Environmental Assessment Method, is een internationale certificering voor duurzame gebouwen. Er zijn overigens alternatieve certificeringen voorhanden, zoals Green Key. Ze zijn relatief eenvoudig te verkrijgen, vertelt hij, want hebben minder om het lijf. 'Er zijn geen ingrijpende aanpassingen voor nodig. Instellingen zetten de beoordeling doorgaans in als marketingtool. Niets mis mee, maar wij zijn daar niet op uit. Onze doelstelling is belangrijker dan ons imago. We hebben daarmee bepaald niet de makkelijkste weg gekozen, maar wel de weg die voor ons gevoel past bij de inhoud.' •

Jack van der Leden
is redacteur van
Boekman